

Cribo 29.
17. julija.

Bonhaj Bóh!

Létnik 20.
1910.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj módený
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wśedne dny;
Džén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ōi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczsischežerni w Budyschinje a je tam sa schtwórléttru pschedplatu 40 np. dostacž.

8. njedžela po šwjatej Trojizn.

Romsl. 8, 12—17.

Samóžity a dobreje wutroby muž běsche ſebi džesczi pschiwaſ, jej luboſčiwje ſkulak a wocžahnył. Tało běſchtej džesczi wotrostlej a chyžshtej ſo wotſal podacž a ſo prascheshtej, tał mohlej jemu wſchu luboſcz ſapłaczicž, wón džesche: „Rěkajtej mi nan a wostańtej stajnje poła mje! Rěchesczijano, Bóh tón Čenjes praji teho runja. A ſbožowny, ſbóžny ſy ty, hdyž mōžesch rjez: Ja ſym twoje džeczo! Sswjatý Pawoł nam tole wuſnacze dženka do rta kladže:

„Tał ſbóžne je, Bože džeczo bycž!

„Tał ſbóžne je, ſi njemu ſo džeržecž, jeho ſo wjeſelicž, poła njeho wostacž!

Dobraj starschej džesczju wſchu dobrotu wopoſaujetaj, je ſastarataj, cželu khlēb a wodzecze dawataj, w pocze ſwojego woblicza dželajo, — ale niz mjenje tež jeho ducha a duschu na ſedžbu bjerjetaj. Hladaj, mój čłowjecze, tał je njebjefki Wótz tebje ſastaral! Kóždy žnjowý čaſt wo tym prěduje, tał dobrociwý tón Čenjes je! Wjele bóle pał wuſnaj tež ſe Simeonom: Mojej wocži ſtej twojego Sbóžnika widžiloj, a ſi Marju: Moja duscha poſběhuje teho Čenjesa, a mój duch ſo wjeſeli w Bosy ſwojim Sbóžniku. Tón, kif je nam Sbóžnika dał a wjeſele po božnym, wěrjazym duscham a nam ſi ſbožu wumoženje wobradžił, žada, ſo bychmy ſo ſi njemu džerželi. Tał ſym jeho džeczi. Sswjatý Pawoł praji: „Ssmy teho,

lubi bratsja, dolžnizy niz cželu, ſo bychmy po cžele žiwi byli. „Jeli-ſo psches ducha cželne ſkutki moricze, budzecze žiwi.“ Duch džakownoſce, ſhwernoscze cžini naš žiwe Bože džeczi. Raje napominanje ſi dobom, ſo temu wotrjez, ſchtož teho Wótza njeje, žadoseči cžela pschede wſchém. Njeh je wamaj, lubaj starschej, naležane, ſo by waju džeczo Bože džeczo bylo, niz cželnje ſmyžleny čłowjek. Potkocžuj, kſchesczijano, cžerjenje na žadoseče, myžlenje na ſeinsku haru, na wopojenie w ſachodnym, na hordoscz ſweta. „Jeli-ſo po cžele žiwi budzecze, dha budzecze wumrjecz.“ S tajkim cželnje ſmyžlenym pschedzo dale hórje bywa: Wopinſtwo, hofart, hidženje, ſwierschnoſež pschibywa, dobre a bójske wotbera: to je ſmijercz. Raje je někotryžkuli w lóſchtach ſtaženy po duchu morwym, po cžele woſlabjeny, psched Bohom ſhubjeny — morwy tu a tam! — Teho ſo wjeſelicž, tał ſbóžne je to! Kotre džeczo njebj ſo starschisſeje ruki, kłowa, wutroby ſwjeſzelalo? Męj ſwoje wjeſele na tym Čenjesu! tał klinči psches psalmu. To wostanje najrjeñſhi kherluſch kſchesczijansſeje wěry: Wón je twój — ty ſy jeho, jeho džeczo. „Wy njeſeže wotrocžkotwſkeho ducha dostaſi, ſo ſo ſaſo boječ dyrbjeli, ale wy ſeże džeczozeho ducha dostaſi, psches kotrehož wołamy: Abba, luby Wótceje“ — praji ſwjatý muž, Čenjesowy japoschtoł. Wſchitzu pohanjo maja w ſebi něſchto wot cžemneje bojoscze. Wſchitzu ſnaja něſchto wot cžorneho“ t. r. ſleho Boha. Ale taž rucze ſu ſi Wótzej pschisſli, bojoſcz cžmowa cžeknje a radoſcz ſacžehnje. Boha ſnacž w Sbóžniku, to rěka: jeho jako lubeho Wótza ſnacž.

○ dejmant „Bože džecžatstwo“ je we wjele barbach
so blyščejazy! Woſchewejmy ſo na jeho kražnoſezi!
Najrjeſſche je na nim, ſo je to ſle nad nami, hréch, precž.
Žane ſle ſwědomnje naž wjazy njecžwiluje.

○ ſraduj ſo nad tym, ty wjeſela duſcha,
So ſy ty ſ Bohom ſjednana.
Ach, lubuj a khwal woſchaf, kaž tebi ſo kluſcha,
Toh' naſlubſchego Jeſuſha!

„Abba“, — luby Wótcze, dže pſches khwalenje
wótzow. Pſched 200 lětami buchu wótzam prěnje ſerbſke
ſpěwarſke do rukow date. Kač wjele „luby Wótcze“ je
ſ nich klinčalo! „So ſo njedyrbjeli ſaſo bojecz“! Njech
klinči: „Luby Wótcze w počmurnych čaſbach, hdyž čhylo
wutrobie ſo ſaſo ſeznycz, hdyž ſle mozy čzedža tebje
wobčahnyčz, czežke myſle cže týſhicz, ſy ſwět, kž nicžo
wo Božim džecžatſtwje njewě a ma ſtwoje wjeſele nad
ſlym, cže pſchima. Tehdy džecžazy duch rjekne: Tola
ſym prawy, tola w luboſci naſlepſchej wopocžowaz, tola
k ſtwojemu ſbožu wodženy. „Kač ſbóžny ſym, hdyž wotpo-
čjuje ta duſcha w Božim wodženju!“

Pola njeho wostacz, kač ſbóžne je to! „Ssmh-li
džecži, dha ſmý tež herbojo, mjenujzy herbojo Boži.“
Herbſtwo je ſłowo ſa tutón ſwět. A ſawěrnje: Boži
czlowjekojo maja ſa živjenje hižom tón naſlepſchi dōnt.
Pſchego počniſcho ſo jím wotkrywa, ſhтоž je Šbóžnik
ſwětej pſchinjeſk. Žim kluſcha zyłe bohatſtwo Božich
darow a kublów. Naſch Wótz, kž je dawa, njewumrje;
my pač wocži ſandželiwſchi k poſlednjemu ſpanju čzemj
wuſnacž: „Ssmh-li džecži, dha ſmý tež herbojo.“ Nje-
ſachodne, ſbóžne byče wocžakuje naž pola teho Anjeſa.
Wěra ſo pſheméri: „Zeli-ſo ſ Achrystuſkom ſobu čeřpimy,
budžemj ſ nim do kražnoſeže poſběhnjeni.“ Živjenje
njeje ſón. Kunje pſches czežkoty ſo jažnoſež druhého
ſwěta ſyboli. Czlowjek ſo dale bôle „poſběhnje.“ A kž
ſeže czežku ſo wotrjekli, kž ſeže něcžehožkuli měli na
ſwěcze parowacž, a ſeže do hluſinow wjedženi, wýſkajcež:
„My budžemj do kražnoſeže poſběhnjeni“.

Kač ſbóžne je, Bože džecžo bycž!

Hamjeń.

M. w M.

Bože džecžatſtw.

Romſt. 8, 14.

Chzeſch Bože džecžo bycž, mój kſhescžano,
Schęzep Achrysta wobras do ſo hluſoko,
So cži, kaž jemu, hréchi hroſnoſež ſu,
Cži luboſež, miloſež blyſčeži we wóčku;
So ty kaž poſtron Woži ſ njebojež ſy
Do ſwěta hižy, hrécha ſtajeny.

Njech jeno Woži Duch tač wodži cže,
So to ſo w ſłowach, ſlutſach poſkaže,
Budž w ſkýdhy čaſh kaž Šbóžnik ſmyſleny,
Dha woprawdze ty Bože džecžo ſy,
Kž ſbóžnoſež ſkodži hižom na ſemi
A ſ Wožej hnadi tež we wěčnoſezi!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Poſtracžowanje.)

Možno, ſo budže ſo na pſchedſtejazym roſpominjeſcu 8. kaſnje
tu a tam to wustajecž, ſo to žane prawidłowne katechifirowanie
njeje. Kunjež ſym ja nětko teho měnjenja, ſo to wono tola je,

kaž džé hižom načiſk poſkaſuje: dha woſchaf ſo nočzu ſe ſwojim
poſkowarjom wo tym roſrécžowacž. Mi je na tym ležane, ſo ſo
wěz džecžom jažna a ſuba ſežini; ſo je živjenje w njej a živjenje
ſ njeje wuſhadža. Nětko pač ani woſomik njedwěſluju, ſo runje
tole roſpominanje katechisma džecžom wjeſele cžini; ſo wone ſedž-
buja a hižom tehodla njepožohnowane njewostawaju. Džecži lubuja
wotměnjenje a wutrobiwe naſabjenje. Dolhe praſchenje, roſom
jenobocžne ſabjeraze, kažek běſche pſchi něhduschi katechifirowanju
waſchnje, džecži mucžni a — wutrobu njespokoja. So pač wote
mnie namjetowane roſpominjeſe katechisma ſa wudokonjenje roſoma
pſchemaſko cžini, ſo ſo džecži pſchi tym w myſlenju doſč njeſw-
cjuja, to njemóže ſ najmjeſſha naſhonity wucžer prájicž. Roſ-
pomi ſas: Džecži dyrbja wo jenotliwych wopſchijeczach prawe
pſchedſtajenja doſtawacž, dyrbja jenotliwe myſle prawe ſroſymjeſz
dyrbja ſwíz myſlow w ſkýdhy jenotliwym nadawku prawe ſa-
pſchijecž, dyrbja hromaduſluſchnoſež biblijſke ſtawisny a ſchprucha
ſ nadawkom katechisma jažne ſpóſnacž, dyrbja ſkóncžnje to woſchitko
na woſchelake poměrny živjenja prawje naſožecž. Kač wjele je tudy
roſrécžowacž, roſwiwacž, wuſladowacž! Može pač ſo to ſtač
bjes ſabjery roſoma? Može ſo to prawje ſtač bjes wucžerſkeje
wutojnoſež? K temu woprawdze jara naſwedžith a pſchi tym jara
wobrotny wucžer kluſcha, kž ma pſchego trěbný material k ruzh,
ſ kotrejmož može ſtwoje roſwucžowanje prawje wožiwig a ſa duſchu
a wutrobu plódnu ſežiniež.

Tak ma pſchēdnoſchowanje (ſdželowanje) ſwój cžaſ a roſ-
wiwanje (praſchenje) ma ſwój cžaſ. Wjele naſhonjenja, dobrý
wucžerſki taſt a wulka wucžerſka roſmyſlnoſež k temu kluſcha,
pſchego to prawe wutrjehicž. Kač husto ſo dawa, hdyž dyrbjaſo
ſo roſwiwacž; kač husto ſo roſwiwa, hdyž mělo ſo dawačz!
Ssu ſchule, w kotrejž džecži ſ zyła k ſłowu njepſchiſdu, a ſchule
ſu, w kotrejž by ſo wucžer hanibowal, něchtio pſchēdprajicž,
hdyž ſo ta wěz roſwiwacž dawa. Wobě wopacžnoſež ſtej ſchłodnej.
Hdyž ſtaſt wobaj, wucžer a džecžo, w počnym džele, tam je wěz
w dobrým rjedže.

Na katechismuž ſwjasane roſwucžowanje w kſhescžianſtwje
je czežſche, dyžli to na biblijſke ſtawisny ſwjasane, dokelž katechis-
muž ſtwoju wucžbu nimale ſ zyła w abſtraktnej formje wu-
džela, kotrež tej starobje, w kotrejž ſo myſlenje wožebje na naſor-
noſež wjeże, mało thje. K temu pſchiſdu, ſo někotre kruhi kate-
chisma k počnemu ſroſymjenju ſwontowne a ſnutschowne ſhonjenja
žadaju, kotrež ſo w džecžazych lětach jeno ſ rědka cžinja. Tehodla
je ſo prájilo, ſo dyrbji wucžer w tychle padach ſe ſtwojim ſamžnym
naſhonjenjom džecžom na pomož pſchincz. Schto ma to rěkacž?
Dyrbji wucžer džecžom powjedacž, ſhтоž je wón dožiwiſ? Za mam
to ſa nuſne a mam to ſa jara Woſkocžiwe. Ssu-ſi to ſwontowne
živjenſke naſhonjenja, dha woſchaf je jich ſdželowanje mało
ſtrachne; ſu-ſi pač to ſnutschowne naſhonjenja wutroby, dha
je najwjetſha roſhlađnoſež nuſna, jeli-ſo ſo nima njeſbože ſhotowacž.
Wucžer dyrbji ſe ſtwojeho naſhonjenja rěcžecž — nje-
cžini wón to, dha roſwucžowanju živjenje pobrachuje —; tola
ſ naſhonjenja rěcžecž, a naſhonjenja wuprajecž, to je
něchtio jara woſchelake.

Wulzy wažna je ta praſcheni, hacž dyrbji ſo katechismuž we
wyschſchej rjadowni w jenolětnym abo dwojolětnym kursu pſchencz. —
Kaž ſym ja ſ zyła pſchecžiwo dolhim kursam, tak ſym to zyłe
wožebicze pola katechismužoweje wucžby. Ze dha pſchēdženje
wěži hižom jejne pſchivojenje? Hischcze doſko niz. Kač rěla
ta woſchelna, ženje ſo njeſkonečza ſkóřba njeſicžomnyh wucžerjow?
„Stokrć ſym wam to prájil, a nětk jo tola njewěſče ſc! Šaňdzeny tydženj hakle ſeže ſo wuſnyše, a nětk je wſcho hižom
ſaſo ſabyte ſc! To ſeže tač derje mohle, a nětk je tola, kaž
njebudžiſhće jo ženje wuſnyše; ja dyrbju ſo hischcze do ſmjerſce

hněvacž dla washeje rospjerschnoſeže a lenjoſeže ic! — Ně, mój luby, niz ſo do ſmjereze hněvacž, ale — ſo dopomnicž a — ſo polepshecz. Šsu dha džecži ſebi ſnano wotmýſlike, ſo nochzedža ſapſchijecž, nochzedža ničo wobkhowacž? Je to ſ jich ſtrony ſaſakloſež, ſo njeroſhmja ani njewobkhowaju? Je to jím pſchijomne abo njepſchijomne, ſo wotmoſwjecž njemoža? Swotkal dha to pſchijudže, ſo tak husto njeroſhmja a ničo njewobkhowaju? My wucžerjo ſmy na tým wiňa. Město teho ſo džecži wobſkoržujemj, dyrbjeli je wobžarowacž a jím wotproſyecž, ſo ſ nimi tak wopacžnje wobkhadžamj a jím ſ tým wulku ſchłodú čzinimj. My roſpróſhamy, hdžez dyrbjeli hromadžicž; my džemj do dalokloſež a ſchéroloſež, hdžez dyrbjeli do hlubokoſeže hicž, a ſabywamj, ſo dyribi džecžo husto, jara husto ſklyſhécž, ſchtož ma wobkhowacž. A týmle a druhim wopacžnoſcjam wabi wobheje dolhi furs. A tak džé pſchijudže, ſo ſo pſchi nim wjele wucži a wjele wuknje, a — ſo džecži napoſledku mało wjedža, mało móža a hiſcheze mjenje maju. Wo někotrych wulſich domach ſo powjeda, ſo ſu na jenym kónzu hižom ſaſo roſpawale, jako ſo na druhim hiſcheze twarjeſche. Njeje ſ doſhimi fursami runje tak? Ně, runje tak niz. Pola domow móže ſo roſpadane ſaſo wuporjedžecž. Je to pola džecži pſchezo móžno? Te maju ſwoje mlode lěta jeno junfróč. Duž: — mało; to małe jaſnje a krucze; tehodla paſt tež husto. (Pſchich. dale.)

Aklodži kſchesczijenjo.

Dopomnječza na wulſeho Athanasiuſa a jeho ſchulſkých towarzich ſaſo wotucžej, čzitasch-li ſlědowazu ſdželeńku jeneho Indiſkeho miſioniskeho čzaſhopiſha. Tedy džení někotre hinduſke džecži ſwojim starskim wosſewichu, ſo ſu wone kſchesczijenjo. Na pracheň, ſak dha ſu ſ temu pſchischi, wone wotmoſwicu: „Tedy džení džechny hromadže do jeneje ſahrody, ſpěwachny te rjane kherluſche ſ jendželskeje zyrfwie, prajachny te modlitwy, kíž ſmy tam ſkylſhale a ſijachny ſebi potom w mjenje trojenicžkeho Boha ſna- pſchecžnje wodu na hlowu.“ A temu ſo pſchispomina, ſo to žana džecžaza hra, hiſcheze mjenje wužměſchenje tuteho kſchesczijanského ſakramenta bycž njedyrbjescze, ale ſo běſche to tým džecžom najhluſcha kſutnoſcž.

Schtó chze prajiež, ſchto je ſo w duschi thchle małych ſtało! Wone běchu wot miſionara wjele wo džecži-pſchecželu Jeſuſu ſkylſhale, kíž je tež ſa jich dusche wutrobu měl.

Podoſny podawki ſdželi njebocžicžki Alexander Mackay ſe ſnute- kowneje Afriki. Tačo jedyn čzornuſhny hólčez, wot ſwojich pſchis- wuſhich wopuſchezeny, w mręczu ležesche, wón hiſcheze poſlednje možy hromadu wſawſchi jeneho towarzicha ſ ſebi ſawola, kotryž dyrbjescze jeho, kaž kſchesczijana, ſ wodu poſrjepicž. Hafle potom, hdžez bě ſo to ſtało, tón hlowy čzishe wužny. Se rta njerěčazhých je ſebi tón knjeſ ſhwalbu pſchihotoval. F.

W Jeſuſowym mjenje ſo modlič.

We hlownym měſcze Schotſkeje, ſak powjeda nechtó, je bohath pſchekupz žiwý, kíž ma ſwojeho ſyna, ſwojeho ſubuſhka, pola wojaſow w Indiſkej. ſwojeho ſyna dla ma wutrobu poſnu čzopleho dželbračza ſa kóždeho tamniſhich wojaſow. Kóždemu by pomhał a ſ ſlužbje był. Mohł wſchaf tež jeho ſyn ras pomozy potřebny bycž, a ſak by ſo wjeſzelil, hdž by ſo jemu pomhało! Weſo je ſo to bórſh roſnjeſko, a na pomožy-žadazhmi w Indiſkej njepoſrachuje. Pſchekupz, hewaſ wobčezeny, je ſebi dyrbjalc taſlicžku pſchicžinicz dacž na durjach, ſo je ſa wojaſow, kíž ſu w Indiſkej ſlužbu čzinili, tu a tu hodžinu ſ rěčzam.

Duž jene ranje tajki wojaſ ſ nimale wotnoſhenej uniformu pſchijudže, ſo by ſ knjeſom rěčzał. Dokelž ma knjeſ runje poſnej

ružy džela, ſo wojaſa prafcha, hacž njeje na taſlicžku hladal. Wojak džesche ſ měrom: „haj“, pſchi tým paſt ſ dybſaka hromadu ſlóčenu papjerku wucžahnýwſchi ju temu knjeſej poſkicži. Lědy běſche tutón na nju pohladnýl, duž ſo jeho woblicžo pſchéměni. Wón ruku ſwojeho ſyna Karla ſpóſnawſchi napjath tele ſlowa čzitasche: „Luby nano! Kíž tole pſchinjeſe, je mój pſchecžel: čzin nad nim, ſchtož by nade mnú čzinil. Twój ſyn Karl.“

Pſchekupz zuſeho do ſwojeju rukow ſamky wuwołajo: „Drohi pſchecželo mojeho ſyna Karla, budče mi wutrobnje powitan! Pójcze, wó dyrbicze ſobu do ſwójbneje ſtwy.“ A wón jeho w ſa- horjenju wjeſzele ſ ſwojim lubym ſobu čzehnje: „Hlaſcze, tu pſche- czela naſchego Karla wjedu. Pójcze, dajcze jemu ruku, a potom to najlepſe na blido, ſchtož macže.“ A wſchitzh ſo wokoło tuteho wojaſa čzishezo jeho witaja we wutrobnjej wjeſzelosći. A bórſh njes nimi křjedža ſedži, kaž by hižom lěta doſho ſ nim ſluſchal.

To wſchitko dla tych mało ſlowow jich ſyna a bratra Karla, „jeho dla“. Tač budže naſch njebjefi Wóz ſ nami tež čznicž, hdž my jako pſchecželjo jeho ſsyna Jeſom Chrysta ſo ſ njemu wobrocžimy.

M. w M.

Kſchesczijanska wutroba.

(Dibelius.)

Kak wulka ma bycž wutroba? —
Tač někotroh' je małuſhka.
Gsam nad ſobu ſo wjeſzel
A ſwoje dla ſo roſrudži.
Schto myſli? — jeno na ſam ſo;
Schto žada? — ſchtož jej lubi ſo. —
Ta wutroba je pſchemaſa;
Ně, ſchěſcha, wjetſha wſchaf bycž ma.

Kak wulka ma bycž wutroba? —
Te twojim pěkna hoſpoda;
Wſchaf prokysch, žadasch ſbože ſej
Sa wſchěch, kíž maja twoju frej. —
Tač tež ſo pohan ſadzerži,
Tež zlonik najlatomniſchi. —
Ta wutroba je pſchemaſa!
Ně, ſchěſcha, wjetſha wſchaf bycž ma.

Kak wulka ma bycž wutroba? —
Drje twojoh' kraja, naroda
Wſchě podenidženja hnuja cže:
Wſcho ſbože a wſcho njesbože.
Hdž ſ mjesam jeno doſaha,
Dha je wſchaf Bohu njeluba,
Te pſchemaſa a pſchewuſka;
Ně, wjele wjetſha wſchaf bycž ma.

Kak wulka ma bycž wutroba? —
Njech w njej je wěčnoſcž ſawrjena;
Daj ſ zyſeje ſo wutroby
Tý Bohu knjeſej do ſlužby;
Dha budže horicž w luboſcži
Sso ſa zyſy ſwet ſcheroſi.
Duž ſ Tebi, Jeſu, ſdychuju:
Cziń wutrobu mi ſcheroſu.

Jurij Bróſk.

Njebojaſne wuſnacze.

W ſpočatku ſchtvrteho ſeſtottka běſche w Romje wucženj ſ mjenom Viktorinus žiwý, kotryž bě ſebi ſe ſwojej naſvedžitoſcžu

w starej litteraturje a se swojimi pschednoschłami wo starých filosofach wulku nahladnosć dobył. Po tym so bě wón hacž do swojeje wyższej starobý filosofiskemu pohanstwu horliwje poddath był, bu wón w późnych latach se kwyatym piżmom snath, a czim huczischo je wón czitasche, czim bôle bu wón wo wérnosći jeho wyczby pschedniedczent a sajath. Najprjedy wschał wón hischeze kschesčijanstwo se swojej dotalnej smyžlenoscžu siednoczecž pytasche. Tež so wón hischeze hanibowasche, so i evangelię, wot jeho wożebnych pschedczelów jako blasmistwo wužmęshenemu, sjaownje pónacž, a bojesche so, so mohł ich s jeho saręczowanjom skichidzicž.

W dowérje pak wón husto i swojemu kschesčijanskemu pschedczelej, měchnikej Simplicianuſzej, rjekn, so je wón hižom kschesčijan. Tón jemu potom pschedzo tužamu wotmolwu dawasche: „Ja njeſamožu to wéricz a njeſamožu eže předy do kschesčijanow kiežicž, doniž tebie w jenej kschesčijanskej zyrkwi njewidžu.“ Viktorin na to tež pschedzo i tym žamym wužmęshnym hložom snapšedcziwiesche: „Czinia ſnadž zyrkwine murje kschesčijana?“ Wón drje myžlesche kaž tamni, kótrychž Augustin w jenym předowanju wipisuje: „Mje ſpokoja, w duchu Boha czechicž, i čemu trjebam do zyrkwi kchodzicž abo so widomnie kschesčijanam pschisamkowacž?“ Tola jako jeho wéra pschedzo živiſcha a twjerdſcha býwasche, so wón žam we swojim kschesčijanom njeſam, jeho sjaownje wusnawacž. Wón pschisamkowany i swojemu pschedczelej Simplicianuſzej, i teho wulku wjeſelu prajizh: „Pbj, njeſ hromadze do zyrkwi džemoj, ja chzu i kschesčijanom býcž.“

Dokelž dyrbiesche so wón wuſchecž a najprjedy wérnuſnacze wotpožicž, chyzchu jemu pschisamkowacž, so je wón niz po ſwuczenym waschnju sjaownje psched mnoholicznej ſhromadžisnu, ale jeno w pschitomnoſci někotrych kschesčijanom ſhromadžisze; wón pak džesche: „Ja so něhdyn njeſtrachowach, to, ſchtož mi njeſmøjeſche ſbože dacž, sjaownje pschednoschowacž; kaf dyrbjal so nětka ſtrachowacž to, w czimž móžu jeniežy ſbože namakacž, sjaownje wuprajicž?“ S wulkej radoſću a nadžiju wón wérnuſnacze wotpoži. Nasdacze ſaſhovožiwenje pohanstwa pod knieženjom khežora Juliana njeſmøjeſche jeho myſcie. Dokelž tónle khežor i njeſprawnym ſurowjenjom nad tym, so běſche kschesčijanstwo, wsché ſdželanske formy ſebi podežiñnowaze, tež staru grichisku a romsku wědomosć i swojej ſlužbje trjebalo, kschesčijanam ſakasa, ſchule litteratury a rhetoriki džerzecž, Viktorinus swoje dotalne ſastojnystwo radoſtnie ſloži a město teho w nastupanju kschesčijanskeje wuežby ſaręczne ſpižy wudawasche.

F.

Boži roſhūd.

Povjedańčko wot Žana Wjele.

(Skončenje.)

Kral swojich radnych knieſow do tajneje rady hromadu ſaka a džesche: „Ja ſebi mudry doſcž njeſkym a trjebam wascheje rady. A wo czimž tu jednamy, wostanje tajne a njeſmije so žanemu czlowiekej ſewicž. Mi je do wuschow pschisamkowacž, wo czimž so ludžo na nascheho pana Makarja hrēſha. Ja ſym so dla teje wězy jeho ſameho praschala, ale wón niežo, kaž praji, wo niežim njeſe. Tym tukarjam běda, kif bjes winy na jeho jedu. A běda pak jemu, jeli-ſo by ſi winu był. Dracž jeho woſmje, kaž luby je mi tež hacž do nětka był.“ A ſchtož běchu w tej potajnej rade wobſamki, so bjeſe wſcheje komudy ſta.

Semjenjo doſtachu pschisamkowacž, so psched kralom ſenč, a to wſchitzy w jenajkej dracže, tak ſo jich nichto po ſwokownym lohko roſeſnacž njeſmohł. A hdžb bě ſhromadžisna połna, dyrbjachu ſo w kralowym dworje jedyn pschi druhim do ſaka ſmęſcicž. Alle tón pan, kótryhož dla bu ta pruha wotměta, mjenujž Makar, dyrbiesche žam woſrjedža wſchitly wokoło ſta.

Tón pož bě hacž do teje khlwili do pſarnje ſawrjeny był. Nětka kral porucži: „Dajče jemu do dwora won!“ — Herkul pschi hnaſchi Makarja dužy wučuchny a ſo jako wſchón džiwi do teho wokoła ſadrje, na njeho ſleczi a ſubiffa do njeho ſraſy. Lědy bě ryčerjami móžno, to ſtočzo i bledeho Makarja ſtochacž.

Kral nětka ſahrima: „Njeprj mi dleje tu ſallatu ſkóscž! Ty ſy tón mordar. Pschisahbohu ſo na měſce wusnaj tu pod Božim njebjom!“

Alle tón ſaſalky duch ſo tajkemu njeſenju ſaprije. „Bóh je mój ſwědk“, tón ſhrobolak i dybałej ſchiju ſjachli, ja ſebi i kruji Obrija ruzy a kschesčijanskemu ſhromadžisnu. Nicžo wo tajkim čerczenju njeſem, tež njeſem ſej myſlicž, ſchto mi to pschedwrotne ſkoczisko pschedzo ſaſo chze.“

Kral njeſda pak ſo i tym ročathym ſapřewom ſlepicž a chyzſche ſo dale do wérnosće dobyč. Tón přejak bu dwemaj panomaj pod ſedžbu dath, ſo njeby ſznamo na konju do zuſby wučeknýl, a Herkul bu dalskich pruhow dla ſaſo do pſarnje ſawrjeny.

Potom wotmě ſo i radnymi kniežimi nowa kralowska rada, ſchto ma ſo dale ſa wujaſnjenje wérnosće ſtaſz. Po dohlim tam-a-žem-jednanju pschisamkowacžu na džitwne wobſamkjenje. Stajichu poſpýt, kafkehož ſwět hacž dotal njebeſche ſkyschal a widžal.

„Hdyž nihdže žaneho dopylaſma njeje, hacž jeniežy tole džitwne ſlobjenje njeſtreho pſa, dha njech ſo ta tajna wěz do Božeho roſhuda ſtaſi. Sežimy tehodla bitwiflu pruhu! Njech Makar a Herkul — pan a pož — žam a žam džetaj. Bóh tu wérnosć ſnaje a nam ju psches tajku pruhu ſrošymicž da.“

Po tym ſo běchu we tym pschesjene, da kral na wulkim torhochęju psched zyrkwi wužokich lubjow natwaricž, i kótrychž by ſi kniežimi pschihladował, na kafki Boži roſhud ta dwělna naſejnoſć wuſnacze.

Niže tych lubjow bě na ſemi delka wobhrodženje i deſkow, hdžb zyrkwi kralom ſchisamkowacž ſi tím pſom tu bitwiflu pruhu psched kralom wobſamkjenje. Wón ſi bitwje hotowy ſtejſeſche, džeržo w lewizy ſelesny ſchit, ſo mohł ſo pſowych naſkakow wobrōcž, a mějo w prawizy i ſaraženju ſelesnu heju. Wſchitkim hladarjam chyzſche ſo ſdacz, ſo ſměje tón pož ſi přenim morſnjenjom bjes dwěla ſkoncž.

Nětka pschedzicžu Herkula i Makarjej do teje wobhrody njeſ. Wijo a ſubiffa ſchězjerjo tón wokoło ſbrónjeneho winnika lětaſche iako kofežo wokoło wóſki, ſo ſi wopředka psched heju naſdala džeržo. Tón kſhipjat̄ ſchězjerjo bu psches tajke ſetanje w moſhach wſchón bludny, ſo dohlaſacž njeſmohł, kaf by ſo doſcž dojerczał. A hlej, ſi ſawjazym ſakom tón ſubacž wot boka na njeho ſleczi a jemu ſuſaki do thla rubny kaž tvarhazy wjeliſ. Makarja ſatorje ſtróžel a wopuſcheſi móž. Sso na ſemju walimy ſawu wón ſe ſmjerſnym ſtyskom: „Torhneže to helle ſwěrisko ſe mnje! Ja chzu ſo wusnacze!“ Kral ſi dohom po ſpowjedneho měchnika pōſbla.

Potom jako bě měchnik ſi tím hrēſhnikom hotowy, pschistupi ſkafanym dracž. Tón pschede wſchitly wocžemi mordaſkemu ſemjannej ſtaſy ſpaſa, jemu wocži ſawjasa a na to bjesbóžnu hlowu wotcza.

Wſchelake i bliska a i daloka.

Nasch wótcinž, knies ſarax em. Žakub, kótryž ma woſebite ſaſlužby wo wudacze naſcheje ſerbſkeje biblije a je ſo tež ſa to poſtarak, ſo je ſo ſerbſka biblija we wulkim czischczu ſa starých ludži wudala, je i ſwojim dotalnym ſaſlužbnym prözowanjam nowe wožne pschedzidala. Wón je Lutherowu pschedzidalanu (revidirowanu) na naſchu hornjołužisku ſerbſku bibliju pschedzidala a i ſwojey 1. kniſh nětka druhu jako pschedzidala wudala, hdžb ſu wſchitky pschedmějenja, do nětka placzazeho wudawka pschedzidale. Knuth džat budž jemu ſa tole jeho njeſprózniwe prözowanje a wopor w mjenje naſcheho ſerbſkeho luda wuprajeny.